

Аналіз регуляторного впливу проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі”

I. Визначення та аналіз проблеми, яку буде розв’язано шляхом державного регулювання

Проблема, яку пропонується вирішити шляхом прийняття регуляторного акта, полягає у необхідності оптимізації обліку трудових відносин найманих працівників.

Перевагами здійснення такого обліку в електронній формі є:
зменшення витрат роботодавців на ведення паперового документообігу,
спрощення доступу до інформації про набутий стаж працівників для призначення виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням, насамперед у випадку тимчасової втрати працездатності, пенсійного забезпечення, створення передумов для автоматичного призначення цих виплат;

врахування даних стосовно освіти та кваліфікації, яку має працююче населення та яку отримують молоді люди, для забезпечення узгодження пропозицій, які існують на ринку праці, та планування підготовки (перепідготовки) фахівців за актуальними напрямками;

зменшення негативних наслідків втрати паперових документів та неможливості (ускладнень) їх відновлення.

Впровадження обліку трудової діяльності працівника в електронній формі потребує внесення зміни до низки законодавчих актів, що регулюють відповідні суспільні відносини.

Зазначена проблема не може бути розв’язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки ведення обліку трудової діяльності працівників в електронному вигляді на даний момент не передбачено чинним законодавством. Отже, ринок не регулює цього питання.

Тому проблема може бути розв’язаною за допомогою внесення змін до діючих регуляторних актів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни (особи, які здійснюють трудову діяльність)	+	
Держава	+	
Суб’єкти господарювання	+	
у тому числі суб’єкти малого підприємництва	+	

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов’язані з розв’язанням проблеми, є створення засад для запровадження механізму накопичення, обробки та використання інформації про трудову діяльність осіб,

зокрема, для підтвердження наявного трудового стажу для укладення трудового договору, призначення пенсій та інших цілей, передбачених законодавством, а також доступу до неї третіх осіб.

Прийняття акту дозволить створити механізм обробки та використання в електронній формі інформації про трудову діяльність працівників, реалізувати заходи, необхідні для запровадження такого обліку, створити передумови для планування розвитку трудових ресурсів, автоматичного призначення соціальних виплат та удосконалення порядку та процедур надання адміністративних послуг.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів

Для досягнення цілей державного регулювання ринків фінансових послуг можна запропонувати такі альтернативні способи:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження status quo Спосіб оцінюється як такий, що потребує вдосконалення	Збереження існуючого стану законодавства. Проблема не може бути розв'язана, оскільки чинне законодавство не передбачає ведення обліку трудової діяльності працівників в електронній формі
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта Спосіб оцінюється як такий, що забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Прийняття регуляторного акта дозволить визначити засади впровадження обліку трудової діяльності працівника в електронній формі, використання цих відомостей для підтвердження наявного трудового стажу для укладення трудового договору, призначення пенсій та інших цілей, передбачених законодавством. Отже, проблема може бути розв'язана прийняттям регуляторного акта.

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей з прийняттям регуляторного акта вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави та суб'єктів господарювання становлять:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Низькі Цілі не будуть досягнуті.	Залишаються на існуючому рівні. Збереження існуючого механізму обліку трудової діяльності в трудових книжках потребуватиме й надалі витрат часу та ресурсів для обробки та перевірки інформації, яка міститься в трудових книжках працівників, зокрема, для підтвердження страхового стажу при призначенні пенсії, в ручному режимі

Альтернатива 2	<p>Високі</p> <p>Цілі державного регулювання будуть досягнуті, а саме: економія часу та ресурсів при веденні трудової діяльності в електронній формі за рахунок використання національних електронних інформаційних ресурсів;</p> <p>Сприяння розвитку інформаційного суспільства, а також забезпечення цифрового розвитку.</p>	<p>Відсутні</p> <p>Ведення електронного обліку трудової діяльності здійснюватиметься із використанням функціонуючого реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – Реєстр застрахованих осіб), який ведеться Пенсійним фондом України.</p> <p>Витрати органів, що ведуть державні реєстри, інформація з яких надаватиметься до Реєстру застрахованих осіб, відсутні.</p>
----------------	---	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян (працівників)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Низькі</p> <p>Відсутні витрати часу працівників або страхувальників на внесення відомостей в Реєстр застрахованих осіб про трудову діяльність та інформацію, що може вплинути на на набуття права на пільги із загальнообов'язкового державного соціального страхування тощо</p>	<p>Середні</p> <p>Залишаються ризики щодо втрати інформації про наявний трудовий (страховий стаж) у разі втрати (пошкодження) трудової книжки (її частини).</p>
Альтернатива 2	<p>Високі:</p> <p>економія часу при оформленні на роботу, оскільки всі дані про трудовий (страховий) стаж є в електронному реєстрі;</p> <p>легкість підтвердження трудового стажу (завантаження електронного документу з інформацією в Інтернеті, який можна пред'явити роботодавцю);</p> <p>процедура внесення інформації про стаж до 2000 року в електронний реєстр проста та надійна (вноситься працівником або через роботодавця).</p>	<p>Мінімальні.</p> <p>Витрати пов'язані із необхідністю завантаження через мережу Інтернет інформації про трудову діяльність, а також іншу необхідну інформацію, яка відсутня в Реєстрі застрахованих осіб.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	З них Мікро	Разом
	Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання,	446	16124	339382	292783

одиниць *					
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,1	4,5	95,4	82,3	100

* дані Держстату за 2018 рік

(http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/kp_ed_u_2018.htm).

Сфера інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Часові та адміністративні витрати роботодавців на ведення, облік трудових книжок у паперовому вигляді залишаються незмінними.	Часові та матеріальні витрати суб'єктів господарювання пов'язані з веденням, обліком та зберіганням паперових трудових книжок, а також підтвердженням даних, що містяться у книжках, у випадках передбачених чинним законодавством.
Альтернатива 2	Високі: економія часу при оформленні на роботу, оскільки всі дані про трудовий (страховий) стаж є в електронному реєстрі; економія людських ресурсів при веденні обліку трудової діяльності в електронному вигляді; легкість підтвердження трудового стажу.	Мінімальні. Витрати пов'язані із необхідністю завантаження через мережу Інтернет інформації про трудову діяльність, а також іншу необхідну інформацію, яка відсутня в Реєстрі застрахованих осіб.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання, не можуть бути досягнуті, інтереси суб'єктів господарювання не будуть враховані.
Альтернатива 2	3	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Витрати суб'єктів господарювання при цій альтернативі відсутні.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	<p>Інтереси держави: Низькі. Цілі не будуть досягнуті.</p> <p>Інтереси громадян (працівників): Вигоди низькі. Відсутні витрати часу працівників або страхувальників на внесення відомостей в Реєстр застрахованих осіб про трудову діяльність та інформацію, що може вплинути на набуття права на пільги із загальнообов'язкового державного соціального страхування тощо. Ризики щодо втрати даних, які містяться паперових трудових книжках, залишаються.</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Часові та адміністративні витрати роботодавців на ведення, облік трудових книжок у паперовому вигляді залишаються незмінними.</p>	<p>Інтереси держави: Витрати Залишаються на існуючому рівні.</p> <p>Збереження існуючого механізму обліку трудової діяльності в трудових книжках потребуватиме й надалі витрат часу та ресурсів для обробки та перевірки інформації, яка міститься в трудових книжках працівників, в ручному режимі</p> <p>Інтереси громадян (працівників): Залишаються ризики щодо втрати інформації про наявний трудовий (страховий стаж) у разі втрати (пошкодження) трудової книжки (її частини).</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Часові та матеріальні витрати суб'єктів господарювання пов'язані з веденням, обліком та зберіганням паперових трудових книжок, а також підтвердженням даних, що містяться у книжках, у випадках передбачених чинним законодавством.</p>	Рейтинг 1 бал присвоєний, оскільки ця альтернатива є малоефективною, адже при ній не досягається мета, пов'язана з підвищенням ефективності ведення обліку трудової діяльності працівників.

<p>Альтернатива 2</p>	<p>Інтереси держави: Вигоди високі.</p> <p>Цілі державного регулювання будуть досягнуті, а саме: економія часу та ресурсів при веденні трудової діяльності в електронній формі за рахунок використання національних електронних інформаційних ресурсів; Сприяння розвитку інформаційного суспільства, а також забезпечення цифрового розвитку.</p> <p>Інтереси громадян (працівників): Вигоди високі:</p> <p>економія часу при оформленні на роботу, оскільки всі дані про трудовий (страховий) стаж є в електронному реєстрі;</p> <p>легкість підтвердження трудового стажу (завантаження електронного документу з інформацією в Інтернеті, який можна пред'явити роботодавцю);</p> <p>процедура внесення інформації про стаж до 2000 року в електронний реєстр проста та надійна (вноситься працівником або через роботодавця).</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Вигоди високі:</p> <p>економія часу при оформленні на роботу, оскільки всі дані про трудовий (страховий) стаж є в електронному реєстрі;</p> <p>економія людських ресурсів при веденні обліку трудової діяльності</p>	<p>Інтереси держави: Витрати відсутні.</p> <p>Ведення електронного обліку трудової діяльності здійснюватиметься на базі функціонуючого реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язково го державного соціального страхування (далі – Реєстр застрахованих осіб), який ведеться Пенсійним фондом України.</p> <p>Витрати органів, що ведуть державні реєстри, інформація з яких надаватиметься до Реєстру застрахованих осіб, відсутні.</p> <p>Інтереси громадян (працівників): Витрати мінімальні.</p> <p>Витрати пов'язані із необхідністю завантаження через мережу Інтернет інформації про трудову діяльність, а також іншу необхідну інформацію, яка відсутня в Реєстрі застрахованих осіб.</p> <p>Інтереси суб'єктів господарювання: Витрати мінімальні.</p> <p>Витрати пов'язані із необхідністю завантаження через мережу Інтернет інформації про трудову діяльність, а</p>	<p>Рейтинг 3 бали присвоєний, оскільки при цій альтернативі будуть враховані інтереси суб'єктів господарювання та розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Зменшення витрат суб'єктів господарювання пов'язане із зникненням необхідності ведення, обліку та зберігання трудових книжок працівників, а також зменшення витрат часу на отримання інформації про трудовий (страховий) стаж працівників, а також іншої необхідної інформації, що міститиметься в електронних трудових книжках. Зменшення витрат працівників (застрахованих осіб) пов'язане із зменшенням витрат часу на підтвердження свого трудового (страхового) стажу, зменшенням ризику втрати інформації про нього.</p>
-----------------------	---	---	---

	в електронному вигляді; легкість підтвердження трудового стажу.	також іншу необхідну інформацію, яка відсутня в Реєстрі застрахованих осіб.	
--	---	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	При цій альтернативі розв'язання проблеми, визначеної в розділі I цього аналізу регуляторного впливу, не є можливим	При подальшому розвитку інформаційного суспільства неприйняття регуляторного акта може негативно вплинути на спроможність роботодавців та працівників інтегрувати процеси, пов'язані з обліком трудової діяльності, а також підтвердженням трудового (страхового) стажу, з іншими (суміжними) процесами
Альтернатива 2	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Витрати суб'єктів господарювання при цій альтернативі є найнижчими.	На запровадження регуляторного акта може вплинути такий зовнішній чинник, як зміна законодавства, а саме: зміна призначення, структури та порядку ведення Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також інших державних реєстрів, інформація з яких надаватиметься до Реєстру застрахованих осіб; зміна порядку визначення набуття права на пенсію в солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного забезпечення.

Під час проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей обрано альтернативу 2 щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження ведення обліку трудової діяльності в електронній формі. Обрана альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблеми, визначеної в розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття нормативно-правового акта, яким врегульовуються проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу, шляхом прийняття Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі”.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування роботодавців (страхувальників) та працівників (застрахованих осіб) про запровадження нового порядку ведення обліку трудової діяльності, розробити низку підзаконних актів (внести зміни в існуючі), зокрема, щодо встановлення порядку внесення інформації до Реєстру застрахованих осіб протягом визначеного строку.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат.

З огляду на те, що облік трудової діяльності здійснюватиметься з використанням технічних, програмних та організаційних засобів Реєстру застрахованих осіб, який веде Пенсійний фонд України, бюджетні витрати Пенсійного фонду України на даному етапі не передбачаються.

Витрати центральних органів виконавчої влади, які ведуть державні реєстри, інформація з яких надаватиметься до Реєстру застрахованих осіб, відсутні.

Витрати суб'єктів господарювання великого, середнього і малого підприємництва відсутні.

У зв'язку з зазначеним, розрахунки бюджетних витрат, а також витрати підприємництва, пов'язані із реалізацією проєкту Закону, відсутні.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Регуляторний акт набирає чинності одночасно з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через два місяці з дня його опублікування.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Дія регуляторного акта поширюється на органи державної влади, суб'єктів господарювання та працівників.

Дія регуляторного акта не пов'язана з надходженням до державного та місцевого бюджетів.

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

1) кількість електронних трудових книжок, створених в Реєстрі застрахованих осіб, відносно загальної кількості працівників (застрахованих осіб);

2) час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, а також працівниками (застрахованими особами), пов'язаний з виконанням вимог акта.

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта буде здійснюватися шляхом оприлюднення його в офіційних друкованих виданнях. Проект регуляторного акта розміщено на інформаційній сторінці вебпорталу Пенсійного фонду України за адресою: <https://www.pfu.gov.ua>;

3) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та працівників (застрахованих осіб) щодо основних положень регуляторного акта.

Якісним показником результативності є виконання суб'єктами господарювання вимог регуляторного акта під час здійснення обліку трудової діяльності працівників. Висновок щодо цього показника можна буде зробити за результатами застосування його норм на практиці.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта не потребує додаткових організаційних заходів Пенсійного фонду України і проводитиметься на підставі аналізу застосування норм цього регуляторного акта в рамках ведення Реєстру застрахованих осіб, і як його складової – електронних трудових книжок.

Оцінка впровадження та виконання вимог цього регуляторного акта може бути здійснена під час відстежень його результативності.

Оскільки для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуватимуться статистичні дані, то базове відстеження результативності здійснюватиметься через рік з дня його оприлюднення.

Повторне відстеження результативності буде проведено через два роки після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності буде проводитися за допомогою статистичного методу шляхом збору та аналізу статистичних даних щодо врегульованого нормативним актом питання.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено Юридичним департаментом Пенсійного фонду України (01601, м. Київ-14, вул. Бастіонна, 9, тел.: 284-64-43).

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Є. КАПІНУС